

Ezerarcú vasút. Vasút-Történet-Írás

Az "Ezerarcú vasút. Vasút-Történet-Írás" címet viselő tanulmánykötet szerkesztői Dr. Horváth Csaba Sándor történész, a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János karának tanársegédje; Imre Lászlóné, a MÁV Zrt. nyugalmazott területi kommunikációs vezetője, a KTE Hírlévl- és Honlapszerkesztő Bizottságának elnöke; Dr. habil. Majdán János, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Újkortörténeti Tanszékének docense és Varga Gábor történész, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Interdiszciplináris Doktori Iskolájának doktorandusza.

A kötetet a beköszöntő után Dr. Katona András önálló tanulmánya nyitja, amelyben a 100 éve született Czére Béla életét és munkásságát méltatja.

A kiadvány Tanulmányok című fejezetében további 19, nívós szerzői gárda által jegyzett, a vasúthoz különféle módon kapcsolódó írást olvashatunk.

A tanulmánykötet szerkesztői csoportosítása körvonalaz néhány nagyobb tömböt: megtaláljuk a klasszikus vasúttörténeti, üzemtörténeti tanulmányokat éppúgy, mint a néprajzi, kultúrtörténeti, oktatásügyi, gazdaságtörténeti, országos közlekedéspolitikával foglalkozó tanulmányokat, de egyes szerzők érintik a hadtörténet és a közlekedési muzeológia tárgykörét is.

Időben a magyar vasútügy kezdetétől egészen napjainkig, térben pedig mikrorégiók vasúttörténeti kérdéseitől az országos vasúti közlekedéspolitikáig ível a tanulmányok sora.

A vasúttörténeti tematikájú tanulmányok közé tartozik Gidó Csaba írása a meg nem épült Székelyudvarhely-Csíkszereda vasútvonalról, Majdán János tanulmánya a horvátországi magyar vasútépítésekről, Tóth Sándor Frigyes módszertani jellegű összefoglalása a vasúttörténeti kutatás új módszereiről, különösen a tekintettel az internet nyújtotta lehetőségekre. Kalocsai Péter a városi vasutak és a történetírás kérdéskörét járja körül a kezdetektől napjainkig, Tóth Róbert tanulmányában pedig a vasút és a postaszolgálat kapcsolatát ismerteti. Tömördi Máté már a gazdaságtörténet felé kitekintve a vasút és a magyar cukoripar kapcsolatát tekinti át.

A második világháború utáni időszak, különösen az 1968-as közlekedéspolitikai koncepció hatásait a hazai vasúti mellékvonalakra és a keskenynyomközű vasútvonalakra több tanulmány is vizsgálja.

Frisnyák Zsuzsa a szocialista Magyarország közlekedési politikáját és problémáit, Péterffy Gergely a Pécs-Harkányfürdő megszüntetése körüli érdeklentéteket mutatja be. A hazai mellékvonalak problémáit járja körül Szabó Lajos írása gazdaságtörténeti szempontból, Jáger Gábor pedig a nyugat-dunántúli keskenynyomközű vasúti hálózat fejlesztésének kérdéseit tárja az olvasók elé. A hadtörténeti tematikát két tanulmány képviseli: Csóti Csaba a vasút szerepét elemzi az 1916-os erdélyi román betörés után menekülők szállításában és széttelepítésében, Illés András pedig a páncélvonatok alkalmazását taglalja az európai hadművészetben.

Cserhádi Katalin írása a vasúttörténet társadalmi szegmensének problémáiról már a társadalomtörténeti tanulmányok sorát gazdagítja, miként Horváth Csaba Sándor tanulmánya is a vasúti funkcióváltásáról az 1920-ig terjedő időszakban.

A jelenkor új kihívásaira reflektál Haraszthy Andrea írása a GYSEV Zrt. oktatási és szervezési tevékenységéről, valamint Kovács Zsoltnak, a hazai tramrain rendszer bevezetésének kérdéseit tárgyaló munkája. Metzger Antal a MÁV Zrt. Széchenyi-hegyi Gyermevasút mindennapjaiba enged bepillantást. Végül, de nem utolsó sorban kell említenünk Varga Gábor írását a GYSEV Zrt. Üzemtörténeti Gyűjteményéről.

A kötet "Könyvajánló" című fejezetében öt vasúttörténeti tematikájú, az elmúlt években napvilágot látott kiadvány rövid recenzióját olvashatjuk.

A kötet megjelenésének fő támogatója a GYSEV Cargo Zrt., a megjelenést támogatta a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Soproni Vasútbarátok és Vasútmodellezők Egyesülete.

**Megvásárolható a Vasúttörténeti Parkban (1142 Budapest Tatai út 95.,
tel.: 36/1-450-1497) 3000 Ft-os áron.**

Fejes Antal